

การจัดการความรู้

การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning) ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวชุมชน 2

ชื่อชุมชนนักปฏิบัติ กลุ่มการสอน 2 การพยาบาลอนามัยชุมชนและจิตเวช

สมาชิกชุมชน ดร.ตลนภา หงษ์ทอง และ อาจารย์ในกลุ่มการสอน 2

1. การบ่งชี้ความรู้

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข ปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี พะเยา เชื่อว่าบุคคลสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยผ่านการศึกษาแบบบูรณาการ การจัดการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นคนดีของสังคม โดยมีพันธกิจของวิทยาลัย 4 ประการคือ 1) ผลิตและพัฒนาบุคลากรสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของระบบสุขภาพของประเทศและมีศักยภาพในระดับสากล 2) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ทันสมัยได้มาตรฐานผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสมและสามารถประยุกต์ใช้ได้กับระบบ สุขภาพทั้งในและต่างประเทศ 3) ให้บริการวิชาการด้านสุขภาพที่รวดเร็วเข้าถึงง่าย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม และ 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอย่างผสมผสานกับวิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ขององค์และสังคม ทั้งนี้วิทยาลัยมีนโยบายด้านการจัดการศึกษา ที่สำคัญคือการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และการพัฒนาวัฒนธรรมทางการศึกษา และ สิ่งสนับสนุนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.) (2545 :3) กล่าวว่า การสอนแบบโครงการ เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สามารถค้นคว้าและแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ดังนั้น การเรียนแบบโครงการ (Project Based Learning, PBL) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองกับนโยบายการจัดการศึกษาของสถาบัน จึงถูกนำมาจัดสอนในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวชุมชน 2 เนื่องจากเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจัดประสบการณ์ในการปฏิบัติให้แก่ผู้เรียน เหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยตรง และ ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนจะได้ทำการทดลอง ได้พิสูจน์สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง รู้จักหาวิธีการต่างๆมาแก้ปัญหา มาทำงานอย่างมีระบบ จนได้ข้อสรุปหรือผลการศึกษาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ

2. การสร้างและแสวงหาความรู้

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาคำตอบจากการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยที่ผู้เรียนหรือผู้สอนร่วมกันกำหนดเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วดำเนินการแสวงหาความรู้ด้วย

กระบวนการแก้ปัญหา โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและจากแหล่งเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานได้เริ่มในประเทศสหรัฐอเมริกา ช่วงศตวรรษที่ 19-20 เป็นความคิดริเริ่มของ William Heard Kilpatrick นักการศึกษาอเมริกัน ซึ่งพัฒนามาจากแนวคิดของ John Dewey ที่สนับสนุนให้สร้างประสบการณ์ทางการศึกษาเพื่อช่วยให้เด็กเกิดความรู้ในชุมชน นำมาประยุกต์ สอนเด็กถึงวิธีการใช้โครงงานที่เกี่ยวกับประสบการณ์จริงให้เป็นรากฐานสำคัญของการศึกษามากกว่าการเตรียมเด็กเพื่ออนาคต ในช่วงปี ค.ศ. 1934 Lucy Sprague Mitchell นักการศึกษาจาก The Bank Street College Of Education นครนิวยอร์ก ออกศึกษาสิ่งแวดล้อมและสอนครูให้รู้จักวิธีการใช้โครงงาน ซึ่งเป็นวิธีสอนที่พัฒนาโดยวิทยาลัยการศึกษาแบงก์สตรีที่มีส่วนคล้ายคลึงอย่างมากกับการสอนแบบโครงงาน ผลการทดลองใช้พบว่า เด็กเรียนรู้ได้ดีจากการวางแผนทำงานร่วมกัน ได้ตัดสินใจและเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการเรียน ผลการเรียนรู้ส่งเสริมศักยภาพของเด็กทุกด้าน ต่อมาในปี ค.ศ.1945 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน Villa Cella ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ที่อยู่ห่างจากตัวเมือง Reggio Emilia 2-3 ไมล์ แม่บ้านกลุ่มหนึ่งร่วมมือกับ Malaguzzi นักการศึกษา และกลุ่มผู้ปกครองจัดการศึกษาให้เหมาะกับเด็กที่มีชีวิตอยู่ท่ามกลางบ้านเรือนปรักหักพังเพราะผลจากสงครามโลก และทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี บทความ งานวิจัย ข้อคิดเห็นจากศาสตร์สาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทดลองปฏิบัติ แล้ววิเคราะห์ สะท้อนผลการปฏิบัติ ทำการปรับปรุงจนได้แนวคิดและการปฏิบัติในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และประสบผลสำเร็จจนเป็นที่รู้จักในกลุ่มยุโรปอเมริกาเหนือ และอเมริกา สำหรับประเทศไทยมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางการศึกษาได้จัดหลักสูตรที่กำหนดรายวิชา นวัตกรรมการศึกษา โดยให้นักศึกษาเรียนและทดลองจัดการสอนแบบโครงงานให้แก่เด็กปฐมวัยเป็นนวัตกรรมหนึ่งที่ต้องฝึกปฏิบัติ ตลอดจนศึกษาวิจัยในหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ส่วนสถานศึกษาระดับปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชนสนใจนำนวัตกรรมการสอนแบบโครงงานไปใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

การสอนแบบโครงงานเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสำคัญ ดังนี้ ความคิดพื้นฐานเชื่อว่า การเรียนรู้ของผู้เรียนมาจากการกระทำ ผู้เรียนเป็นผู้ที่ต้องพัฒนา มีความคิด มีความมุ่งหมาย ความต้องการที่จะเรียนรู้ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเองต้องพึ่งตนเอง การสอนแบบโครงงานมุ่งพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียนไปพร้อมกัน

วิธีการจัดการเรียนการสอนมี 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงงาน ผู้เรียนจะร่วมกันคิดเรื่องที่สนใจ

ระยะที่ 2 ระยะวางแผนโครงงาน เป็นช่วงเวลาที่กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการเรียนรู้อะไร กำหนดขอบเขตเนื้อหา ระยะเวลาและวิธีการศึกษา

ระยะที่ 3 ดำเนินโครงงานตามที่กำหนดไว้ ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา จัดเป็นหัวใจของการสอนแบบโครงงาน เพราะผู้เรียนจะได้รับข้อมูลใหม่จากประสบการณ์ตรงหรือเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานเพราะผู้เรียนได้สนทนา พูดคุยกับบุคคล และสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกันผู้เรียนสามารถค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลรอง (Secondary Sources) เช่น การดูวีดิทัศน์ การอ่านหนังสือ เป็นต้น

ระยะที่ 4 สรุปโครงงาน ผู้สอนและผู้เรียนร่วมวางแผนสรุปโครงงาน เป็นขั้นตอนการประเมินโครงงาน ทบทวนการปฏิบัติ และวางแผนโครงงานใหม่ วิธีการสรุปโครงงานอาจจะให้ผู้เรียนนำผลงานที่ได้รับมอบหมายมาแสดงต่อผู้สอนแล้วอภิปรายประเด็นปัญหา หรือให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ในรูปของการจัดแสดง จัดเป็นนิทรรศการ หรือสาธิตผลงาน มีกิจกรรมหลักในโครงการ 4 กิจกรรมคือ กิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ในชั้นเรียน กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมสืบค้น และกิจกรรมนำเสนอผลงาน กิจกรรมสืบค้นมีหลากหลายได้แก่ การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การปฏิบัติทดลอง การรวบรวมเอกสาร การรายงาน การจัดแสดงผลงานที่ได้จากโครงการ เป็นต้น

ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวชุมชน 2 ได้มอบหมายให้นักศึกษา ประเมินสถานะอนามัยชุมชนในสถานการณ์ชุมชนจริงในชุมชน โดยจัดให้นักศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการวินิจฉัยชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามคุ่มในชุมชนอยู่ 10 คุ่ม มีการนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ข้อมูล สรุปข้อมูล นำเสนอ และแปลผลข้อมูล ดำเนินการการระบุปัญหาอนามัยชุมชน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพอนามัย แล้วนำข้อมูลสถานการณ์จริงที่วิเคราะห์ปัญหาสุขภาพอนามัย ดังกล่าว มาใช้ในการวางแผนงานโครงการ และ จัดทำเป็นโครงการพัฒนาสุขภาพอนามัยชุมชน

3. การจัดความรู้ให้เป็นระบบ

การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ เป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคหลากหลายรูปแบบนำมาผสมผสานกัน ได้แก่ กระบวนการกลุ่ม การฝึกคิด การแก้ปัญหา การเน้นกระบวนการ การสอนแบบปริศนาความคิด และการสอนแบบร่วมกันคิด เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงหลักการพัฒนาการคิดของบลูม (Bloom) ทั้ง 6 ชั้น กล่าวคือ ความรู้ ความจำ (Knowledge) ความเข้าใจ (Comprehension) การนำไปใช้ (Application) การวิเคราะห์ (Analysis) การสังเคราะห์ (Synthesis) การประเมินค่า (Evaluation)

คุณลักษณะของการเรียนรู้โดยผ่านโครงการ มีดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรบนประเด็นของปัญหาหรือโครงการ
2. เน้นสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดโอกาสในการเรียนรู้อย่างเต็มที่
3. ผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วมในฐานะเป็น เจ้าของโครงการ
4. ผู้เรียนเข้ามีส่วนร่วมในการค้นคว้าแก้ปัญหาและปฏิบัติการงานที่มีความหมายต่างๆ เกี่ยวพันกับประเด็นที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
5. เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตนอกห้องเรียน
6. เกิดรูปแบบการเรียนที่พัฒนาทักษะที่ใช้ในสังคมโลกหลายทักษะเป็นทักษะที่นายจ้างใน

ปัจจุบันต้องการ เช่น ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

7. ความรู้ที่หลากหลาย
8. สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ทุกระดับ

ประเภทของโครงการ

1. โครงการวิทยาศาสตร์
 - 1.1 โครงการประเภทสำรวจ
 - 1.2 โครงการประเภททดลอง
 - 1.3 โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์

- 1.4 โครงการประเภทสร้างทฤษฎี
- 2. โครงการทั่วไป
 - 2.1 โครงการตามความสนใจ
 - 2.2 โครงการตามสาระการเรียนรู้

ทั้งนี้ ผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนโครงการตามสาระการเรียนรู้ ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัว ชุมชน 2

4. การประมวลและกลั่นกรองความรู้

จากผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ผู้สอนจึงได้จัดทำเป็น แนวทางปฏิบัติที่ดีในการจัดการความรู้เรื่องการเรียนรู้แบบโครงการ (Project based learning) ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัว ชุมชน 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 กระบวนการสอน

ในแนวทางของการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project based learning) ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวชุมชน 2 ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ได้มอบหมายให้นักศึกษาได้ประเมินสถานะอนามัยชุมชนในสถานการณ์ชุมชนจริงในชุมชน โดยนักศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการวินิจฉัยชุมชน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามคัมในชุมชนอยู่ 10 คัม มีการนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูล นำเสนอ และแปลผลข้อมูล ดำเนินการการระบุปัญหาอนามัยชุมชน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพอนามัย แล้วนำข้อมูลสถานการณ์จริงที่วิเคราะห์ปัญหาสุขภาพอนามัยดังกล่าว มาใช้ในการวางแผนงานโครงการ และจัดทำเป็นโครงการพัฒนาสุขภาพอนามัยชุมชน ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

ขั้นตอน	กิจกรรมผู้เรียน	กิจกรรมผู้สอน	ผลที่ได้รับ
1. เลือกเรื่อง/ ปัญหาที่จะ ศึกษา	1. สำรวจความสนใจของตนเอง <ul style="list-style-type: none"> 1.1 สังเกต ศึกษาข้อมูล 1.2 ติดตามข่าว เหตุการณ์ 1.3 เชื่อมโยงเรื่องที่เรียน 1.4 เชื่อมโยงโดยใช้ web หรือแผนภาพความคิด 	1. จัดกิจกรรมสำรวจความสนใจ <ul style="list-style-type: none"> 1.1 สำรวจชุมชน 1.2 ใช้คำถามกระตุ้นให้สนใจ 1.3 ใช้คำถามเชื่อมโยงเหตุการณ์ 1.4 ใช้สื่อต่าง ๆ 1.5 ช่วยเหลือนักศึกษาเลือก เรื่อง/ปัญหา เพื่อทำเป็นโครงการ 1.6 ร่วมกับนักศึกษากำหนด เรื่อง/ปัญหา ทำ web ทำ mind map 	นักศึกษาได้รับเรื่อง/ ปัญหาที่จะทำโครงการ

ขั้นตอน	กิจกรรมผู้เรียน	กิจกรรมผู้สอน	ผลที่ได้รับ
2. การวางแผน 2.1 กำหนด จุดประสงค์	1. คิดทบทวน ไตร่ตรองหา เหตุผลประกอบในการ ตัดสินใจ 2. เขียนสิ่งที่ตนต้องการ 3. พูดคุยกับเพื่อน ๆ เพื่อให้ เกิดความมั่นใจ	1. ใช้คำถามให้นักศึกษาคิดถึง ความต้องการหรือประเด็นที่ ต้องการศึกษา 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของ จุดประสงค์ แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ให้คิดอย่างรอบคอบ 3. ให้กำลังใจ	จุดประสงค์ของโครงการ
2. การวางแผน 2.2 การตั้ง สมมุติฐาน	1. พูดคุยกับเพื่อนเพื่อกำหนด คำตอบล่วงหน้า 2. เลือกคำตอบที่เหมาะสม 3. เขียนสิ่งที่คาดเดาไว้เพื่อรอ การพิสูจน์	1. ใช้คำถามกระตุ้นให้นักศึกษา คาดเดาคำตอบล่วงหน้าว่าจะ เป็นอย่างไร น่าจะมีผลอย่างไร 2. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ ให้ ความคิดเห็น 3. ถามย้ำให้นักเรียนคิดอย่าง รอบคอบและมั่นใจในคำตอบที่ คาดคะเน	สมมุติฐาน
2. การวางแผน 2.3 กำหนด วิธีการศึกษา	1. ร่วมกับนักศึกษาวางแผน โดย -หาวิธีการศึกษาเรื่องนั้น ๆ - เลือกวิธีการที่เหมาะสม - กำหนดขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา แหล่งเรียนรู้ และ วิธีการนำเสนอผลงาน 2. จัดทำเค้าโครงของโครงการ	1. กระตุ้น ส่งเสริม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับ - คิดวิธีการศึกษาที่หลากหลาย - เลือกการศึกษาที่สามารถทำได้ - เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม - จัดทำเค้าโครงของโครงการ - ช่วยประสานงานเพื่ออำนวยความสะดวก ในการศึกษา	เค้าโครงโครงการ
3. การลงมือ ปฏิบัติ	1. ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่ กำหนด 2. บันทึกข้อมูลทุกขั้นตอน 3. ปรึกษากับเพื่อนและครู เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4. ร่วมกันสรุปผลการปฏิบัติ ตามโครงการ	1. สังเกต จดบันทึกพฤติกรรม นักเรียน 2. ให้ความช่วยเหลือ ช่วย แก้ปัญหาเมื่อต้องการ 3. แนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม 4. จัดเวทีเพื่อการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เป็นระยะ 5. ให้แรงเสริม กำลังใจ 6. อำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ ผู้เรียน	กระบวนการ และ ผลงานที่ได้จาก การศึกษาแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอน	กิจกรรมผู้เรียน	กิจกรรมผู้สอน	ผลที่ได้รับ
4. การเขียนรายงาน	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษารูปแบบการเขียนรายงานหลาย ๆ รูปแบบ เลือกรูปแบบที่เหมาะสม เขียนรายงานตามรูปแบบ จัดทำเอกสารรูปเล่ม 	<ol style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษาในการเลือกรูปแบบการเขียนรายงาน แนะนำ ดิชมการเขียนรายงาน 	เอกสารรายงานที่เป็นรูปเล่ม
5. การนำเสนอผลงาน	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาการนำเสนอที่หลากหลาย เลือกวิธีการที่เหมาะสม เตรียมการนำเสนอผลที่ได้จากการทำโครงการ คือ <ul style="list-style-type: none"> กระบวนการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ให้คำปรึกษาในการเลือกวิธีการนำเสนอ จัดบรรยากาศ/เวทีการนำเสนอ ประเมินผลการทำโครงการ ส่งผลงานของนักศึกษาเข้าร่วมแสดง/ประกวด 	การนำเสนอผลงาน

4.2 สื่อที่ใช้ในการสอน และการประเมินผล

สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนของการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ (Project based learning) ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวชุมชน 2 ประกอบด้วย

1. สถานการณ์จริง คือ ชุมชน
2. วิดีทัศน์

สำหรับการประเมินผลจะประกอบด้วย การประเมินผลด้วยการสอบวัดความรู้ 50% และ การประเมินชิ้นงานโครงการ 50% ทั้งนี้แบบประเมินจะประกอบไปด้วย 1) การประเมินตนเองของผู้เรียน 2) การประเมินโดยเพื่อนเนื่องจากเป็นลักษณะการทำงานเป็นทีม 3) การประเมินการนำเสนอโครงการ โดยผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิประชาชนในชุมชน และ 4) การประเมินรูปเล่มรายงานโดยครูผู้สอน

4.3 สรุปผล

นักศึกษามีการประเมินตนเองในการปฏิบัติโครงการพัฒนาสภาวะอนามัยชุมชน ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ (Project based learning) ในรายวิชาการพยาบาลครอบครัวและชุมชน 2 พบว่า ในภาพรวมประเมินตนเองในระดับสูง (เฉลี่ย 4.52) โดยหัวข้อที่ได้คะแนนสูงสุดคือ การทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้ทำงานเสร็จทันเวลา (เฉลี่ย 4.66) รองลงมา คือ มีความพึงพอใจกับผลงานของกลุ่มตนเอง (เฉลี่ย 4.62) ตามตารางที่ 1 นอกจากนั้นนักศึกษายังได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการ (Project based learning) เป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ออกแบบ มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอผลงานในการเรียนของตนให้แก่ชุมชน ได้มีโอกาสทำงานกลุ่ม และ ประสบความสำเร็จ มีความภาคภูมิใจที่ชุมชนมี

ส่วนร่วมในการรับรู้ผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ให้ชุมชน ซึ่งผลการประเมินของนักศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งชุมชนยังมีโอกาสรับรู้และชื่นชมกับผลงานของนักศึกษาจากการนำเสนอผลงานให้กับชุมชน และเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง

5. การเข้าถึงความรู้

ผู้สอนได้วางแผนการนำความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการ ให้สามารถใช้งานให้ได้ง่าย โดยนำไปเผยแพร่ในรูปแบบการบูรณาการกับกิจกรรมโครงการบริการวิชาการเรื่อง “สร้างเสริมสุขภาพชุมชนบ้านร่องห้าป่าสัก เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า” และ ผ่านทางเว็บไซต์ของวิทยาลัย

6. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้

ผู้สอนได้ดำเนินการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ โดยการนำเสนอในที่ประชุมการจัดการความรู้ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา และ มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาซึ่งได้บูรณาการกับกิจกรรมโครงการบริการวิชาการเรื่อง “สร้างเสริมสุขภาพชุมชนบ้านร่องห้าป่าสัก เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า” ผ่านทางเว็บไซต์ของวิทยาลัย

7. การนำความรู้ไปใช้ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่

ความรู้การจัดการเรียนการสอนแบบโครงการว่าได้ก่อเกิดประโยชน์กับองค์กร คือ พัฒนาคุณภาพของบัณฑิต ทั้งนี้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของตนเองในการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เกิดพลังความอยากรู้อยากเห็นผู้เรียนตัดสินใจว่าจะทำอะไร กับใคร อย่างไรและเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ อีกทั้ง ได้แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์ และ ผู้เรียนยัง มีความภาคภูมิใจที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ให้ชุมชน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตพยาบาล ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษานั้นบรรลุตามผลลัพธ์ที่ต้องการ

พะเยา

เอกสารอ้างอิง

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็ดดิสัน เพรสโปรดักส์ จำกัด.

จิรภรณ์ วสุวัต. (2540). การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กวัยอนุบาลตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์โดยใช้ประสบการณ์แบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี ผลโยธิน. (2544). เด็กปฐมวัยกับการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วัฒนา สมัคคสมัน. (2539). การพัฒนารูปแบบการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อสร้างเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมสุตา มัธยมจันทร์. (2544). การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบโครงการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจินดา รุ่งขจรศิลป์. (2543). การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย: ตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุดารัตน์ พลแพงพา. (2544). ผลการสอนนิทานชาดกเรื่อง พระมหาชนกโดยใช้การสอนแบบโครงการที่มีต่อความเพียรของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Katz, L.G. and Chard ,S.C.(1994). Engaging children’s mind: The project approach. New Jersey: Ablex.

